

Lehdistötiedote

Luxemburg, 7. kesäkuuta 2021

Frontexin tuki EU:n ulkorajojen valvontaan ei ole riittävän vaikuttavaa

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen julkaisemassa erityiskertomuksessa todetaan, että EU:n raja- ja merivartiovirasto Frontex ei ole tukenut riittävän vaikuttavalla tavalla jäsenvaltioita ja Schengenin säännöstöön osallistuvia maita EU:n ulkorajojen valvonnassa. Tarkastajat toteavat, että Frontexin tuki ei ole laittoman maahanmuuton ja rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan kannalta riittävää. Tarkastajat panevat lisäksi merkille, että Frontex ei ole pannut kokonaisuudessaan täytäntöön vuonna 2016 saamaansa toimeksiantoa. He myös kyseenalaistavat Frontexin valmiudet panna sille osoitettu uusi operatiivinen tehtävä täytäntöön vaikuttavalla tavalla.

Frontex perustettiin vuonna 2004 vastaamaan yhdessä kansallisten viranomaisten kanssa EU:n raja-alueita koskeviin ongelmiin, kuten terrorismiin, laittomaan kauppaan ja maahantulijoiden salakuljetukseen. Frontexin toimeksianto on viraston perustamisen jälkeen laajentunut vaiheittain. Samalla myös sen talousarvio on kasvanut (19 miljoonasta eurosta 460 miljoonaan euroon vuosina 2006–2020). EU:n tarkastajat havaitsivat kuitenkin, että Frontex ei vieläkaan tue jäsenvaltioita tyydyttävällä tavalla EU:n ulkorajojen valvonnassa.

“Frontexin tehtävät EU:n ulkorajoilla ovat olennaisen tärkeitä rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman maahanmuuton torjunnassa”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Leo Brincat. “Frontex ei kuitenkaan tällä hetkellä suoriudu kyseisestä tehtävästä vaikuttavalla tavalla. Tämä on erityisen huolestuttavaa aikana, jolloin Frontexin vastuualueita on lisätty.”

Frontex sai vuonna 2016 selkeän toimeksiannon, jonka mukaan sen tehtävänä on tukea jäsenvaltioita laittoman maahanmuuton ja rajat ylittävän rikollisuuden torjunnassa. Tarkastajat havaitsivat kuitenkin tietojenvaihtojärjestelmässä aukkoja ja epäjohton mukaisuuksia, jotka heikentävät Frontexin ja jäsenvaltioiden valmiuksia valvoa ulkorajoja ja käynnistää tarvittaessa toimia. Lisäksi riskianalysien ja haavoittuvuusarviointien perustana ei aina ole kattavia ja laadukkaita tietoja. Tarkastuksessa todettiin myös, että rajat ylittävän rikollisuuden torjuntaan liittyvät yhteisoperaatiot eivät nivelly vielä riittävässä määrin Frontexin päivittäiseen toimintaan.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Tarkastajat panevat myös merkille, että Frontexin toiminnan tehokkuudesta ja kustannuksista ei raportoida. Frontex tiedottaa toiminnastaan laaja-alaisesti, mutta analysoi vain harvoin omaa tuloksellisuuttaan tai toimiensa vaikutuksia. Se ei myöskään anna tietoja yhteisoperaatioidensa todellisista kustannuksista.

Tarkastajat havaitsivat, että viimeisin Frontexin ulkoinen arviointi julkaistiin heinäkuussa 2015. Lisäksi vuonna 2019 hyväksytyyn Frontexin työtä sääntelevän uuden asetuksen pohjaksi ei ollut suoritettu ennakoarviointia. Asetus toi kuitenkin mukanaan perustavanlaatuisen muutoksen Frontexin toimintaan: sen tehtävä muuttui tuki- ja koordinoitotoiminnosta operatiiviseksi toiminnaksi. Frontexilla on vuoteen 2027 mennessä käytettävissään uutta tehtäväänsä varten 10 000 hengen operatiivinen henkilöstö (vuonna 2019 työvoimaa oli 750 henkeä). Vielä ei kuitenkaan ole selvää, pystyykö henkilöstö toimimaan suunnitellun mukaisesti. Frontexin talousarvion on määrä kaksinkertaistua noin 900 miljoonaan euroon vuodessa. Luku on suuri, ja siitä päätettiin pyrkimättä ensin määrittämään, mikä Frontexin uuden toimeksiannon sisältö tulee olemaan. Tässä yhteydessä ei myöskään arvioitu muutoksen vaikutusta jäsenvaltioihin. Mainittujen seikkojen seurauksena Frontex ei ole vielä mukautunut vuonna 2016 määritetyn toimeksiantonsa vaatimuksiin. Näin ollen tarkastajat katsovat, että se ei ole vielä valmis panemaan myöskään vuoden 2019 toimeksiantoaan täytäntöön vaikuttavalla tavalla.

Taustaa

Vuonna 2019 EU:n tarkastajat tutkivat [muuttoliikkeen hallintaa koskeneessa erityiskertomuksessa](#) Frontexin palauttamisoperaatioita Kreikassa ja Italiassa. Tänä vuonna julkaistussa tuloksellisuuden tarkastuksessa keskityttiin Frontexin neljään muuhun päätehtävään: tilanneseurantaan, riskianalyysiin, haavoittuvuusarviointiin ja operatiivisiin toimiin. Nämä toimet muodostivat yhteenlaskettuna lähes kaksi kolmasosaa Frontexin toimintakustannuksista vuonna 2019.

Erityiskertomus 8/2021 *Frontexin tuki ulkorajojen valvontaan ei ole vielä riittävän vaikuttavaa* on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Tilintarkastustuomioistuin julkaisee myöhemmin tänä vuonna tarkastuskertomukset myös [EU:n noudattamasta maahanmuuttajien palauttamispolitiikasta](#) sekä maahantulijoiden salakuljetuksen torjunnasta.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetyistä suosituksista pannaan täytäntöön.

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547